

Martyren i St. Andrews.

Et Billede fra den skotske Kirke

i det 16. Aarhundrede.

(Fortfat.)

Gud belente sig og saa naadefuld til denne Prædiken, at en af Evangelietts bedste Tjener, ved Navn Laurence Maitin, Laird of Schell, blev truffen af Ordets guddommelige Kraft og omvendt til Herren, hvortil hele hans følgende Liv var et kontinuerligt Bønens.

Dette og meget andet fortalte Wilson til sine ivrigt lyttende Tilhørere. Archie's ungdommelige Ansigt glødede af Hentykkelse, og Kæmperen, som uafbrudt betragtede ham, følte sig mere og mere villig til at aabne sit Hjem for ham. Han spurgte ham derfor venligt, om Broderen havde meddelt ham det Forslag, han havde fremsat, og hvad han nu selv tænkte derom.

„De er meget god,“ svarede Drengen, der, oplyst af hvad han havde hørt, havde glemt al Tilbageholdenhed, „men jeg vil aldrig betragte mig som Døvelen; jeg vil høre, og maatte Gud endnu, skal forlene mig den store Naade, at forkynde hans hellige Ord, ligesom den gode Dr. Wishart.“

James fik et forbausent paa Gatten. Havde det fattige fader- og moderløse Barn erklæret, at det vilde bestemme sig til at høre et Guds Ord, og at det vilde være en ringe Ting i Sammenligning med dette. „Skulde du nogensteds komme til at ligne ham,“ udbrød han med saa megen Nævn, at Spoten ikke fandt Rum deri. „Hvorfor begærer du ikke lige saa gerne at saa Maanen, for at du kan lege Bold med den?“

„Lad ham være,“ kaldt Kæmperen ind, „han bliver ikke det mindste ringere, fordi han engang drømte faa a dan Drøm. Han skal blive hos mig et Aar og med mine Bøen besøge Stolen, saa saa vil se, hvilke Fremstredt han gør, og om han imidlertid faar Lyft til en mere praktisk Bestæftigelse.“

Archie omfattede dette Forslag med Iver og Talemæglighed, og James's Indendringer nyttede intet. Paa Bejen hjem talte han med Glæde om sine Forhaabninger i Fremtiden, men James sagde ham med en ældre Broders Kærlighed og Alvor, at han frygtede for, at han ikke paa sit eget Hjerte havde erfaret de Sandheder, Wishart prædicatede, og at det, som for en overfladisk Betragtning kunde synes som en Annammelse af Evangelietts Sandheder, maatte mere var en ungdommelig Beundring af det bedste og ædleste Menneske, han havde lært at kende. Archie's aabne Svar bestyrtede ham i denne Formodning, og i Kærlighed aabarede han ham for Selvedbrageriets Farer.

Archie modtog Advarselens Stille og forblev tavst hele Aftenen, medens James fortalte Mary og Janet, hvad de havde hørt af Wilson. Først da han gentog de Ord, hvori Wishart havde angivet Grunden til, at han maatte begyde sig til et andet Sted, udbrød Archie: „Det er dog haardt! Vor Nød er nu forbi, og vi imøde den Tid af Hvile. Skal da han haabigt ud paa nye Stridsfælt!“

„En Guds Tjener faar ingen Hvile,“ svarede Gud selv giver ham den,“ svarede James. „Og hvorledes kunde han vel tænke paa at staa sig til No, saalænge hele Landet ligger nedfunkt i Mørte og Dødens Stugge, og Mennesker i tusindtal dø uden Frygt for Gud og uden Haab om Himmelen? Maatte han aldrig paa Jorden skal faa at vide, hvormeget godt han har gjort os, men jeg haaber, at vi engang i Guds Rige skal fortælle ham det, thi siger ikke Guds Ord, at saadanne som vi skulle være Lærernes Ros paa Jesu Kristi Dag?“

„Jeg tænker paa, James,“ sagde Mary, „om det er ret, at vi overlade alt Arbejde og al Videlse for Guds Riges Udredelse til Wishart alene. Hvad mere har den Herre Jesus gjort for ham end for enhver af os? Gre vi da ikke pligtige til at hengive os selv for andre ligesom Wishart?“

„Vi kunne vel ikke gaa ud og prædike, Mary,“ bemærkede Janet.

„Det er sandt, Janet, men vi kunne leve. Eller kunne vi ikke, James, naar vi komme ud paa Landet, tale med vore stakkels bantundige Ræder om Gud og hans Ord, eller læse for dem et eller andet Kapitel af den hellige Bog?“

„Vi ville med Guds Hjælp forsøge det. Og skulde Videlse og Forsølgelse derfor komme over os (jeg siger ikke, at det skal se, men at det kan se), da vil vi, Mary, taalmodigt fordrage det for hans Skyld, som har korset for os.“

„Han har hidtil sørget saa trofast for os, han vil og gøre det herester,“ kaldt Mary fortsættelsesfuldt ind.

„Med Tante paa al den Naade, han har bevist mig, vil jeg blot anføre et Bør af den Salmebog, du i Gaar læste mig: „Mig er Barmhjertighed bleven tildel; Arden med Kristus den ejer jeg hel.“

„Ja, Gud være lobet,“ sagde James, „det Aar, der medførte saa megen Nød, er for mig bleven det bedste i mit hele Liv.“

Mange i Dundee var rede til at belende det samme. Dette første Aar danner et af de skønneste Blade i Byens Historie. Thi aldrig før og maatte aldrig siden, indtil de mærkelige Bælkelse, som foregik der i vore Dage, ere saa store Skarer som da bleve omvendt fra Mørket til Lyset, fra Satans Magt til Gud. Dundee var ogsaa det første Land efter den første af alle Skotlands Stæder, som erklærede sig for Reformationen, og som ved sin Fæst og Uholdenhed i Kampen forberede sig Ravn af det andet Genf.

veret et lykkeligt Aar for dem. Han havde vedfærdigt sig deres Arbejde og givet det Fremgang. De havde ogsaa i enfoldig Tro vidnet om hans Ravn, og flere af Naboeerne syntes at lytte dertil, og de samlede gerne Vinterkasterner i det varme Hjem, hvor de hørte om den Herre Jesus, og hvad han havde gjort for dem. Vaade James og Mary læste nu sigende, og det nye Testamente var den fornemste Stat i deres Hus. Der sagte de Raad og Hjælp og Trøst for alt, og de søgte aldrig forgæves.

Janet var i Aarets Løb bleven forenet med en nærboende Landmand, som ved Guds Ords Vækning hos James var kommen til Sandhedens Erkendelse. Mellem begge disse Søstrebjend blev en fortrolig Umgang at gøre sig gældende. Archie blev tilbage i Dundee og havde de bedste Vidnesbyrd faa af Kæmperen, i hvis Hus han var bleven optaget, som af Lærerne ved Latinskolen.

En Vinteraften i Begyndelsen af Aaret 1546, da James med glædestraalende Blikke vuggede sin førstebørte Søn paa sine Arme, ytrede Mary sagte:

„Mindes du, James, hvad du lovede mig, før vi forlod Dundee?“

„Jeg ved, hvad du siger til,“ svarede James tankefuldt. „Jeg sagde, at dersom Herren vilde give os et Barn, skulde ikke nogen af Faders Gæstlige kristne det med Ops, Dje, Salt og alle disse overtroiske Ceremonier, som saa i Strid med Guds Ord. Jeg sagde ogsaa, at ingen anden end Dr. Wishart skulde døbe vort Barn, og derved holder jeg fast, om jeg end maa rejse over halve Skotland, før jeg finder ham.“

„Du behøver ikke at gaa saa langt; sandsynligvis er han endnu i Montrose.“

„Du vil vi begyde os did, saafarnt du tror, at Drengen kan taale en saadan Rejse.“

Marys Øjne fyldtes med Glædestaarer. „Jeg vil allerede i Morgen gaa til Dundee for at tale med Dr. Wishart om Sagen,“ vedblev James.

„Se da ogsaa efter, hvorledes det faar til med Archie; jeg frygter for, at den stakkels Dreng anstrænger sig for meget med Latinen,“ tilføjede Mary med en moderlig Deltagelse.

Den følgende Morgen var klar, og James begav sig tidligt afsted for snart at komme hjem igen; men Time efter Time ventede Mary med sigende Uro paa ham, indtil han sent ud paa Aftenen kom hjem igen. Ræppe havde hun kastet et Blik paa hans blege, oprørte Ansigt, før hun udbrød:

„Hvad er hændt, James?“

„O, Mary, de havde endelig grebet ham.“ Lød det sørgelige Svar.

Han behøvede ikke at spørge hve m, han talte om. „De os,“ sulkede Mary lige saa bleg som James. „Jeg troede altid, at Gud vilde bevare ham.“

„Hans Vej er i Hædet og hans Sti i de dybe Bænde, og man finder ikke hans Fodspor,“ svarede James med et Udbrud som antydede, at han selv var lige saa forvirret over Guds Fæstelse med sin Tjener.

„Hve m har grebet ham, James?“ vedblev Mary.

„Greven af Bothwell, der igen har overleveret ham til den blodtørstige Kardinal. Jeg er dog forvisset om, at han engang for Guds Dempol skal angre den Gerning, han har gjort.“

„Hvor er han nu?“

„I Kardinalens Fængsel i St. Andrews. Gud hjælpe, træste og hushale ham!“

„Vi kan tun bede for ham, James, men den samme Gud, som engang sendte sin Engel for at aabne Fængselsdøren for Petrus, kan gøre det samme endnu, og jeg tror, at han elsker sin Tjener Wishart lige saa meget som han elskede sin Discipel Petrus. Jeg vil ikke opgibe alt Haab. Han, der frelst Daniel i Bøvelens og de tre Mænd i den brændende Døn, kan ogsaa frelse sin Tjener fra deres Haand, som han haab.“

„Han kan, Mary, thi han er Herre over Himmel og Jord, men vi ved ikke, om det er hans velbehagelige Vilje at gøre det. Jeg vil nu fortælle dig alt, hvad jeg i Dag har hørt, og som hos mig har dakt de sørgelige Anelser. Medens jeg sad hos Dr. Wilson, som James Wedderburn derind. En sølles Sorg og en sølles Kærlighed forenede os, uagtet han er en rig Mand og jeg en fattig Arbejder. Han greb min Haand og fortalte mig alt, som havde tildraget sig, siden Hr. Wishart forlod Montrose.“

„Og hvorfor forlod han Montrose?“

„Fordi Herterne af Skotland, der var hans Bæner, bad ham komme til Edinburgh, hvor de vilde stæffe ham bispøppelig Tillæbelse til offentlig at disputere og prædike Evangeliet. Du kan vel tænke, at han ikke lod sig dette sige to Gange. Han begav sig afsted, uagtet han vidste, at den grusomme Kardinal Beaton selv skulde komme til Edinburgh, men han regnede sit Liv for intet imod det at vinde Sjæle for Kristus. Paa Bejen rejste han ogsaa gennem Dundee.“

„O, gid vi havde vidst det, James!“ kaldt Mary ind.

„Jeg anster det samme; men han opholdt sig ikke i Byen; Ratten tilbragte han paa Invergowrie hos James Waffon; og dennes Broder John har fortalt Hr. Wedderburn, hvad som tildrog sig der. Tidligt om Morgenen, før Daggry, freg Wishart sig ud af Huset hen til et ensomt Sted i Stoven, hvor han kaldt paa Ane, greb og bad ligesom en, der er i Dødsangst. Endelig bøjede han Ansigtet mod Jorden og bad med sagte Stemme under mange Taarer i hened en Time. Da han derpaa rejste sig, vendte han ganske rolig og frimodig tilbage til sit Bærelse. John Waffon og en anden Ven havde paa Afstand fulgt ham og, ufet af ham, været Vidner til alt.“

„Det var dog ikke rigtigt, James,“ afbrød Mary ham paany.

„Nej, det var ikke ret; Herren alene burde have været Vidne til den hæftige Kamp. Imidlertid mødte begge Bænerne ham ved hans Indtrædelse i Huset og spurgte, hvor han havde været, men han vilde ikke sige det. Længere hen paa Morgenen sagde de paany til ham: „Georg, du maa være fuldkommen oprigtig imod os; vi have set og hørt din Kamp paa dine Ane derude i Stoven. Hvad fattes dig?“ Wishart syntes bedrøvet ved disse Ord, dog ytrede han ingen Bæredelse, men sagde tun: „Jeg havde hellere set, at I havde ligget i eders Senge; det havde ogsaa været bedre for eder.“ De vedblev med deres Bæ-

ring, at han skulde sige, hvad der foruroligede ham. Endelig sagde han: „Jeg er forbisset om, at mit Arbejde snart er tilende. Ved for mig, at jeg ikke maa vide tilbage, naar Striden bliver bedest. Gud skal ogsaa efter min Død sende eder Trøst. Ja, dette rare Land vil blive lige saa klart oplyst af Kristi Evangelium som nogensteds et Land har været det siden Apostlenes Dage. Guds Tempel skal blive bygget deri, og den sande Hjærnesten skal ikke fæbnes, uagtet Hjerderne vil stride derimod. Det vil heller ikke vare længe, før det gaar i Opfyldelse, og efter mig skulde mange lide Martyrdom, indtil Guds Vre, Djævelen til Trods, skal blive aabenbaret.“ Dette er Ord for Ord, hvad han sagde, Mary.

„O, James, mon Gud selv har aabenbaret ham dette?“ ytrede den opmærksomt lyttende Husfru med en hellig Forbavselse.

„Og var det saa uligt ham, Mary? Lod han ikke sin Tjener Moses fra Nebos Bjerg kaste et Blik ind i det Land, han vilde give sit Folk? Jeg tænker mig, at det ikke var saa meget Tanke paa egen Fare som foruroligede og angstede Wishart, men meget mere Tanke paa de mange forsmægtende Sjæle omkring ham. Thi Kristi Riges Fremgang gælder for ham mere end tusinde Liv, om han havde saa mange. Jeg tror derfor, at hans ivrigste Raad gjaldt vort arme Land, og mon ikke Herren da kunde svare ham: „Se, din Bøn er hørt, min Kærlighed er nær, og min Salighed brænder som et Blus; men gaa ud bort og hvile dig til Dagens Ende, og du kan opstaa til din Del.“ Hvordan det end forholder sig hermed, saa er det dog mærkverdigt, at Wishart efter denne Rats Kamp med Frimodighed og Glæde gik sin Vej fremad. Og sikkert er det, Mary, at ikke de, som intet føle, ere de myndigste, men derimod de, som mest føle Smerten og taale den for Herrens Skyld. Da Dr. Wishart kom til Leith, var Herterne af Skotland ikke der, derimod mødte han den uventede Underretning, at de var bleve hindrede fra at indfinde sig.

Hvad var nu at gøre? En aabenbar Fremtræden var forubunden ved sig fare, hvorfor man bad han indtil videre at holde sig skjult hos de Bæner, som havde modtaget ham hos sig; men da disse saa, at han var tavs og nedslaaet uden sin sædvanlige Frimodighed og spurgte ham om Aarsagen dertil, svarede han: „Ovilen anden Forskel er der mellem mig og et dødt Menneske end det, at jeg spiser og drikker? Hidtil har Herren vedfærdigt mig mit Arbejde og ladet det tjene mine Landsmænd til Nytte, men nu gemmer jeg mig som en Bæfjon, der styr Hvæt eller blæs ved at vise sig for Mennesker. Jeg kan ikke vedblive paa denne Maade; jeg maa ogsaa her belende min Frelsers Ravn.“ Bænerne svarede ham, at saa gerne de end ønskede at høre ham prædike offentlig, vovede de ikke at raade ham dertil, naar de saa hen til den Fare, der hvilen kan derved udsætte sig. „Vil I virkelig høre mig,“ sagde han, „saa vil jeg ogsaa næste Søndag prædike her i Staden og overlade Følgerne deraf i Herrens Haand; han vil sørge for mig saaledes, som det behøjer ham.“ Og saa prædike han i Leith, i Inverest og Tranent. Herren var med ham og gav ham Kraft, og han lagde Velgjørelse til sit Ord. Blandt andre, som ved disse Prædikener kom Sandhedens Erkendelse, var og Georg Douglas, Greve af Angus. Efter Prædiken i Inverest sagde Greven højt, saa at enhver kunde høre det: „Jeg ved, at Kardinalen vil blive vred, naar han faar høre, at jeg har været nærberende her, men jeg ham, at jeg ikke alene slutter mig til den Lære, som jeg her har hørt forkyndes, men at jeg ogsaa til det yderste skal forsvare den Mand, som har forkyndt den.“ Sin sidste Prædiken holdt Wishart i Haddington. Der besøgte han ogsaa John Knox.

„Hvem er John Knox?“ spurgte Mary, lidet anende, at det Ravn, som klæng saa fremmed i hendes Øren, engang skulde overstråle endog den Lære, som hun burde rede mest af alle.

„Han er en retfærdig Præst og Lærer for Hr. Georg Douglas's Børn,“ sagde James. „Han har vist stor Venlighed mod Wishart og bebudet fulgt ham til de forskellige Stæder, hvor han har forkyndt Guds Ord. Men for at komme tilbage til Beretningen om Wishart, saa fortæller det, at han efter oemærkede Prædiken i Haddington med en forbavsende Sikkerhed talte om sin nærtforelæende Død, samt tog Afsted med sine Bæner, som om han aldrig mere skulde gense dem, hvorefter han begav sig til det ikke langt derfra beliggende Ormiston. Der Anor vilde følge ham did, sagde han: „Nej, nej, gaa du til dine Børn og tag Guds Velgjørelse med dig! Det er nok med en til Offer.“

Da Wishart sent om Aftenen ankom til Ormiston, holdt han Aftenbøn med Guds Herren og hans Husfolk og talede mange dejlige, træsterige Ord om den Lykte, at være et Guds Barn, og om den Fred og Frygthed, som dette Bænefæst medfører. Derpaa sang de med hinanden den 51de Davids Salme, hvorpaa han sagde alle et hjerteligt Godnat, omstændede dem No og Hvile. Men for den trætete Guds Tjener blev der ingen Hvile; thi allerede før Midnat omringedes Huset af en Hov bebavende Kæptere, der trævede ham ubleveret. Bæten vilde ikke samtykke heri, uagtet Ansøreren, Greven af Bothwell, Gang paa Gang forfædre, at intet ondt skulde skulde tilføjes Wishart, og at han til dennes Fordel selv skulde anvende al sin Indflydelse hos Kardinalen. Efter afbillige Betænelinger, og da man intet kunde udrette mod Overmagten, forlangte Wishart selv, at Porten skulde aabnes, og han gik ud til sine Bænder, sigende: „Se Guds Villie.“

Grevens Læster og idelige Forsikringer var imidlertid intet at forlade sig paa. Først beholdt man Wishart et Par Dage paa Støttet i Edinburgh, derpaa sendte man ham til St. Andrews, hvor hans Sag nu skal afgøres.

„Hvad sagde vel Folket i Dundee om alt dette?“ spurgte Mary, da James havde endt sin omstændelige Beretning.

„Alle rettænkende Klage med en Mund som Profeten: „Min Fader, min Fader, Israels Bogn og hans Ryttere!“ Mary afste. „Al, James,“ hvilede hun, „dette bringer mig til at tænke paa en brændende Bogn ogsaa for vor elskede Lære.“

Derpaa fulgte en lang Tavshed, tun afbrudt af Bindens Sus derudenfor. Endelig ytrede Mary: „Jeg tænker mig, hvorledes stakkels Archie maa være overvædet af disse sørgelige Nyheder.“

„Archie,“ gentog James, ligesom opbaagnende af en Drøm, „han har brækket til ene Arm, men det havde jeg nær glemt.“

Denne Underretning, som ved den anden Anledning og til en anden Tid vilde have opfyldt Mary med stor Uro, gik hende næsten ubemærket forbi, og hun spurgte ganske roligt, hvorledes det var gaaet til.

„Efter at Wishart var taget til Fange,“ begyndte James, „have afbillige Uroligheder foreslået paa Gaderne i Dundee mellem saadanne, som have taget Parti paa den ene eller den anden Side. Archie har ikke kunnet være en tavs Tilskuer. Midt i en Folketob hørte han nogle af Bænenes Tilhængere udraabe, at Wishart var en Kætter. Hertil svarede Archie, at Wishart ikke var nogen Kætter, men den ædleste og bedste Kristen i hele Skotland, tilføjede nogle andre Ord over Kardinalen og nedslående Guds Straf over ham. I samme Øjeblik sufede en Sten tæt forbi hans Øren og straks derpaa endnu en, og da han løftede Haanden for at afværge Stenregnen, fik han under den fortsatte Stenkastning sin Arm afbrudt.“

„Saadanne Kampe gaarne ikke den gode Sag,“ kaldt Mary bedrøvet ind.

„Nej, nej, Archie har imidlertid faaet noget, som holder ham stille; men det er hans Trøst, at han liden for den gode Dr. Wishart. Wilson lovede at sende ham ud til os, saa længe han ikke er i Stand til at besøge Stolen.“

James kastede sine Blikke hen over det venlige Hjem. Den hvide Dug med det urgrø Maaltid, den næsten udbrændte Kaminkub, den lille Høle med den dyrebare Bog og Buggen med det slumrende Barn, alt faldt om denne Hjemmets Fred og Trøst, der havde gjort det spændende Aar saa lykkeligt. Lærende bort de frembrændende Taarer ytrede han med dibt Gjertul: „Mary, jeg er bange for, at vor elskede Lærer ikke har det saa lyst omkring sig i det ubyggeelige Læreri i St. Andrews, hvor ogsaa en Paul Craver forkyndtes sin Død paa Vaale.“

„Men Gud kan ved sin Nærværelse gøre det mørkeste Fængsel lyst og venligt som Himlen en dejlig Vaardag,“ svarede Mary. „Og kunne vi ikke haabe, at den tro Tjener ogsaa i Fængslet hviler trygt i den gode Mesters Haand? Medens han vandrede iblandt os, var Herren hans Lod og hans Dei; skal vi da tvivle paa, at han ogsaa nu er hans store Vn?“

15. Kapitel.

Han giver sine Bæner det som i Sønne.

„Og Gud skal altsere hver Taare af deres Øjne, og Høben skal ikke være mere, ej heller Sorg, ej heller Strig, ej heller Pine skal være mere, thi de ferie Ting ere vægne bort.“ (Mat. 21, 4.)

Dagene hertrandt langsomt og mørkt for de nylig faa lykkelige Beboere af det lille Støbhjem. Mange Taarer faldt over Barnet i Marys Haand, og naar hun forsøgte at lunge det til No, kvælte ofte Stemmen af hendes Hulken. Naabede hun den hellige Bog, igenfaldte hvert Blad Mindet om den elskede Lærer, som formægtede i Fængslet for den ene Forbrydelse, at han havde aabnet denne Kilde med levende Vand for hende og tusinde andre sørgelige Sjæle. James var fastfæstet i sin Sorg. Gåmle, for længe siden overvundne Tvivl, vaagne paa ham i Anledning af Guds underlige Regering og Stureske paa Jorden. Hertil kom ogsaa den hellige Bog, igenskabte ham den trøstende mumle mellem Tænderne: „Hvor længe, Herre, vil du se herpaa? Hvor længe skal de ugudelige bryde sig?“

Nogen Tid efter kom Archie; han var tavst og nedslaaet. Fra Dundee medbragte han den Underretning, at Kardinalen havde indtrækket Wishart for en gejstlig Domstol, der havde opstillet flere Anklagepunkter imod ham, og som skulde afgøre hans Sag.

Atter forløb tre Uger langsomt og mørkt, uden at man hørte videre om den mærkelige Kettergang. En Aften, da man som sædvanlig i den sølles Bøn raabte til Herren, at han maatte se til sin Tjener i Nøden og sende ham Hjælp fra Zion, sagde James, idet han trak sin Stol nærmere hen til Marys: „Jeg kan ikke længere udholde dette; jeg vil i Morgen begyde mig afsted til St. Andrews.“

„Til St. Andrews, James,“ kaldt Mary ind, „du paal!“ udbrød Mary, betagen af Forbavselse.

„Jeg vil der saa alt at vide, og maatte endnu engang faa hans Ansigt at se.“

„Dersom jeg turde haabe, at du kunde bringe ham den allermindste Trøst, da vilde jeg ikke, at du skulde vente et Øjeblik! Men det kan du jo ikke; de ville ikke tillade dig at se ham. Det vilde være daarlige, at hvide noget faubant.“

„Jeg kan i det mindste faa tilforlidelige Underretninger om ham, og det kan jeg ikke faa uden at gaa til Dundee, og Bejen til St. Andrews er jo ikke saa meget længere.“

„Det er dog mere end to Gange saa langt. Men Afstanden betyder intet; bare jeg kunde indse, at du udrettede noget derved. Vi maa ikke glemme, at St. Andrews er Kardinalens egen Stad.“

„Der er ingen Fare for mig; jeg er en fattig Mand, ukendt af alle.“

„Men dit Tungemaal kan røbe dig,“ indvendte den trofaste Husfru med en urolig Mine.

„Lad saa være, Mary; du maa dog ikke hindre mig, thi jeg søger noget hos mig, som siger, at jeg maa gaa.“

Mary forstod, at videre Indendringer og Forestillinger ikke kunde nytte. „Gør, hvad dit Hjerte byder dig,“ sagde hun, og med et betydningsfuldt Blik paa Buggen tilføjede hun: „Vær forsigtig og udsæt dig ikke for Kardinalens Bred.“

„Frygt ikke for mig; jeg har ikke gjort saa meget for den Herre Jesus, at han skulde værdige mig at lide noget for hans Ravn.“

(Fortsættes.)

12. Kapitel.

Buddæreren's Søn.

„Salige ere I, naar man hær spottet og forfølger eder og læser allehaande ondt mod eder for min Skyld og Ivar det.“ (Matth. 5, 11.)

Et Aar var hertrundet siden James og Mary traadte ind i deres nye Hjem. Det havde ved Herrens Velgjørelse